

Uchwała Rady Naukowej Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN z dnia 12 kwietnia 2021 r. w sprawie projektu Ustawy o Narodowym Programie Kopernikańskim

Upowszechnienie projektu Ustawy o Narodowym Programie Kopernikańskim wywołało duże i zrozumiałe zaniepokojenie w polskim środowisku naukowym, a zwłaszcza w korporacji i instytutach badawczych Polskiej Akademii Nauk. Szczególny niepokój budzi propozycja utworzenia potężnej instytucji, która ma charakter „instytucji równoległej” do już istniejących, podporządkowanej instytucjom rządowej władzy wykonawczej (Ministrowi Nauki i Premierowi) i realizującej w swoim zakresie kompetencji funkcje „alternatywnej Akademii Nauk” - korporacji, szkoły wyższej, jednostki badawczej, dyspozytora grantów i nagród oraz szeregu innych. Powołanie takiej instytucji traktujemy jako brak zaufania do możliwości i dotychczasowych osiągnięć Polskiej Akademii Nauki i wchodzących w jej skład instytutów, a także innych, demokratycznie wyłonionych instytucji akademickich i wspierających badania naukowe. Polska Akademia Nauk nie jest wymieniana w w/w ustawie, ale w jej treści wielokrotnie używa się nazwy „Akademia”, co oznacza, że Ustawa o Narodowym Programie Kopernikańskim ma uruchomić nową „Akademię” alternatywną do już istniejącej Polskiej Akademii Nauk.

W przygotowywaniu wyżej wymienionej ustawy nie uczestniczyły żadne z najważniejszych, ustawowych i cieszących się autorytetem reprezentacji środowiska akademickiego w Polsce: Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP), Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Rady Doskonałości Naukowej, Komisji Ewaluacji Nauki, Polskiej Akademii Nauk i in. Traktujemy to jako wyraz braku zaufania do najważniejszych gremiów wyłonionych przez środowisko naukowe w sposób demokratyczny.

Uruchomienie Narodowego Programu Kopernikańskiego, przy dramatycznie niskim poziomie finansowania nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce, oznaczać musi ograniczenie wydatków na już istniejące instytuty badawcze i uczelnie, które w wielu przypadkach borykają się z wielkimi trudnościami finansowymi. W pierwszej kolejności może to dotknąć instytuty Polskiej Akademii Nauk, posiadające mocną pozycję w strukturze polskiej nauki. Tej pozycji nie jest w stanie przejąć się nowych struktur akademickich powoływanych decyzjami motywowanymi interesami politycznymi.

Rada Naukowa IRWiR PAN podziela zaniepokojenie Prezesa PAN prof. Jerzego Duszyńskiego w sprawie sposobu i ewentualnych skutków przyjęcia Ustawy o Narodowym Programie Kopernikańskim.

PRZEWODNICZĄCY
RADY NAUKOWEJ IRWiR PAN
(-) prof. dr hab. Henryk RUNOWSKI